

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 แผนการดำเนินงาน

ในการดำเนินการวิจัยนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. รวบรวมข้อมูลเบื้องต้น
2. จัดทำเอกสารแบบสอบถามให้กับเกษตรกร
3. เกษตรกรตอบแบบสอบถามการประเมินความพร้อม
4. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปประเมินรายข้อมูล
5. วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

3.2 ขอบเขตการศึกษา

3.2.1 ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษานี้เป็นการประเมินความพร้อมในเรื่องการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมของเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสดในอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย โดยทำการศึกษาในส่วนที่สอดคล้องกับข้อกำหนด เกณฑ์ที่กำหนดและวิธีการประเมินของระเบียบปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

3.2.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ เกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสดในตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ที่มีชื่อในการจดทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสดแต่ยังไม่ได้นำระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมไปใช้ในการปลูก

3.2.3 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ กำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางมาตรฐานในการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (สิทธิ์ ชีรสรณ์, 2552) เกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสด ที่ให้การสอบถามอยู่ในตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ที่มีชื่อในการจดทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสด แต่ยังไม่ได้นำระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมไปใช้ในการปลูก โดยใช้ตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 152 ราย จากจำนวนเกษตรกรทั้งหมด 250 ราย

3.3 วิธีการศึกษา

3.3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามกับเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสด ในตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย ที่มีชื่อในการจดทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสด แต่ยังไม่ได้นำระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมไปใช้ จำนวน 152 ราย

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยต่างๆ ตำราทางวิชาการ และการสืบค้นจากข้อมูลออนไลน์

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งจะทำการสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสด แบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินความพร้อมในเรื่องการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสม โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

2.1 ความพร้อมด้านบุคคล เป็นคำถามวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสม

2.2 ความพร้อมด้านการดำเนินงาน เป็นคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสมในลักษณะให้สอดคล้องกับแบบการตรวจประเมินการจัดการระบบการผลิต (กรมวิชาการเกษตร, 2551) โดยมีข้อกำหนด 8 ประเด็น คือ แหล่งน้ำ พื้นที่ปลูก การใช้วัตถุดิบทรายทางการเกษตร การจัดการให้ได้ถั่วเหลืองฝักสดที่ตรงตามพันธุ์ ฝักและเมล็ด ปลอดภัยศัตรูพืช การเก็บเกี่ยวและการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การเก็บรักษาและการขนย้ายผลิตผลในแปลง การบันทึกข้อมูล

3.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.3.1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

3.3.3.2 ข้อมูลการประเมินความพร้อมด้านบุคคลจากการวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีที่เหมาะสม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ใน

ลักษณะคำถามเป็นปลายปิดแบบเลือกตอบถูกผิด จำนวน 20 ข้อ ในแต่ละข้อถ้าผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกได้ 1 คะแนน มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน จากคะแนนที่ได้ แบ่งระดับความพร้อมของผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนออกเป็น 5 ระดับ (วาโร เฟิงส์วาศี, 2551) ดังนี้

มีความพร้อมมากที่สุด	ได้คะแนน	16 – 20 คะแนน
มีความพร้อมมาก	ได้คะแนน	12 – 15 คะแนน
มีความพร้อมปานกลาง	ได้คะแนน	8 – 11 คะแนน
มีความพร้อมน้อย	ได้คะแนน	4 – 7 คะแนน
มีความพร้อมน้อยที่สุด	ได้คะแนน	0 – 3 คะแนน

ในแต่ละข้อ นำจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบได้คะแนน (ผู้ตอบถูก) มาคิดเป็นร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นนำไปประเมินความพร้อมของแต่ละข้อของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มีความพร้อมมากที่สุด	มีผู้ตอบถูกร้อยละ	80.0 – 100.0
มีความพร้อมมาก	มีผู้ตอบถูกร้อยละ	60.0 – 79.9
มีความพร้อมปานกลาง	มีผู้ตอบถูกร้อยละ	40.0 – 59.9
มีความพร้อมน้อย	มีผู้ตอบถูกร้อยละ	20.0 – 39.9
มีความพร้อมน้อยที่สุด	มีผู้ตอบถูกร้อยละ	0.0 – 19.9

3.3.3.3 ข้อมูลการประเมินความพร้อมด้านการดำเนินงาน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) โดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ทำการประเมินด้วยแบบสอบถาม (ภาคผนวก ข) ซึ่งแบบสอบถามนี้ได้ปรับปรุงขึ้นมาให้สอดคล้องกับแบบการตรวจประเมินการจัดการระบบการผลิต ซึ่งแบ่งเป็น 8 ข้อกำหนด (ภาคผนวก ค) (กรมวิชาการเกษตร, 2551) แบบสอบถามที่ใช้มีลักษณะคำถามปลายปิดแบบตอบใช่และไม่ใช่ รวมจำนวน 85 ข้อ ข้อที่ตอบถูกได้คะแนน 1 คะแนน ในแต่ละข้อกำหนด นำคะแนนที่ได้จากประเด็นย่อยของแต่ละผู้ตอบแบบสอบถาม ไปประเมินการผ่านเกณฑ์โดยดัดแปลงเกณฑ์การจัดการระบบการผลิต (กรมวิชาการเกษตร, 2551) แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ผ่านการประเมิน	ตอบได้คะแนนร้อยละ 100
ผ่านการประเมิน แต่ต้องปรับปรุง	ตอบได้คะแนนร้อยละ 51-99
ไม่ผ่านการประเมิน	ตอบได้คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 50

ในแต่ละข้อ นำจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบได้คะแนน (ผู้ตอบได้คะแนน) มาคิดเป็นร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จากนั้นนำไปประเมินความพร้อมของแต่ละข้อของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์การตัดสินใจเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มีความพร้อมมากที่สุด	มีผู้ตอบได้คะแนนร้อยละ 80.0 – 100.0
มีความพร้อมมาก	มีผู้ตอบได้คะแนนร้อยละ 60.0 – 79.9
มีความพร้อมปานกลาง	มีผู้ตอบได้คะแนนร้อยละ 40.0 – 59.9
มีความพร้อมน้อย	มีผู้ตอบได้คะแนนร้อยละ 20.0 – 39.9
มีความพร้อมน้อยที่สุด	มีผู้ตอบได้คะแนนร้อยละ 0.0 – 19.9

3.4 สถานที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยและรวบรวมข้อมูล

3.4.1 รวบรวมข้อมูล

เกษตรกรผู้ปลูกถั่วเหลืองฝักสดในตำบลแม่เจดีย์ อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัด
เชียงราย

3.4.2 การดำเนินงานวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.5 ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2554 ถึงตุลาคม พ.ศ. 2554